

ILANI YA UCHAGUZI YA CCM YA MWAKA 2005 - 2010

UTANGULIZI

HALI ILIVYO DUNIANI NA MAJUKUMU YALIYO MBELE YETU

Hali Ilivyo Duniani

1. Dunia ya leo imegawanyika katika maeneo mawili makubwa. Kuna dunia ya nchi za Kaskazini ambazo zimeendelea, na dunia ya nchi za Kusini zilizo nyuma. Nchi za Kaskazini zimeendelea kwa vile zimekamilisha kwa sehemu kubwa mapinduzi ya kilimo, ufugaji na uvuvi na pia mapinduzi ya viwanda na sasa ziko katika mapinduzi ya teknolojia ya habari. Kutokana na matumizi makubwa ya sayansi na teknolojia katika uzalishaji mali na utoaji huduma, uchumi wa nchi hizi za Kaskazini una tija kubwa na hivyo huzalisha ziada nyingi. Nguvu kubwa inayokusuma uchumi wa nchi hizi ni ushindani katika mazingira ya uchumi wa soko. Maendeleo ya kiuchumi yameibua maendeleo makubwa ya kijamii na hivyo umaskini, ujinga na maradhi kutokomezwa kwa kiasi kikubwa.

2. Nchi za Kusini zina udhaifu wa aina mbili. Kwanza ni nchi zilizo nyuma kiuchumi, yaani nchi zisizotumia sayansi na teknolojia bora katika uzalishaji mali na utoaji wa huduma na hivyo uchumi wake una tija ndogo na unaishia kutoa ziada ndogo. Nchi hizi hazijalikabili suala la msingi la mapinduzi ya kilimo wala la mapinduzi ya viwanda. Udhaifu wa pili ni kuwa nchi za Kusini kwa ujumla ni nchi tegemezi. Mahitaji yao ya sekta ya kisasa pamoja na sehemu kubwa ya mahitaji ya nyumbani na binafsi yanaagizwa kutoka nchi za Kaskazini na mazao yao hayasindikwi au kutengenezwa nchini mwao, bali karibu yote huuzwa nje yakiwa ghafi. Kwa nchi nyingi za Kusini, hasa za Afrika, hata bajeti za Serikali zinategemea ruzuku kutoka kwa wahisani wa nchi za Kaskazini.

Utandawazi Hauepukiki

3. Pamoja na tofauti kubwa iliyopo kati ya uchumi wa kisasa wa nchi za Kaskazini na uchumi ulio nyuma na tegemezi wa nchi za Kusini, **uchumi wa dunia ni mmoja unaotawaliwa na nguvu na kanuni zile zile.** Uchumi wa soko maana yake ni uhuru wa mitaji, bidhaa, wataalamu, sayansi, teknolojia na habari kuzagaa kokote duniani zikitafuta maslahi yenye tija na faida bila kukwazwa na mipaka ya nchi wala kanda. Huo ndio utandawazi. **Utandawazi si suala la hiari ya nchi au ya viongozi wa nchi. Utandawazi ni suala la hali halisi.** Ni suala la uwazi na ukweli. Hali ya utandawazi inafanana na hali inayotawala uhusiano kati ya mito na bahari. Mali na utajiri nao hutiririka kutoka nchi za Kusini kwenda nchi za Kaskazini kutokana na nguvu za soko. Huu ndio ukweli wa utandawazi.

4. Kutokana na hali hii, ni jambo la ukweli mtupu kwamba nchi za Kaskazini zina nafasi kubwa sana ya kushiriki katika uchumi wa ushindani wa dunia ya utandawazi. Nchi hizo ndizo zenye bidhaa maridhawa ambazo ni pamoja na mashine na mitambo, mitaji, wataalamu na teknolojia. Ili nchi za Kusini ziweze kushiriki (kuwa wabia) katika uchumi huu wa soko na wa ushindani, lazima nchi moja moja na kwa kushirikiana na nchi nyingine kikanda, kujijengea uwezo na mikakati ya kuzalisha, kusindika na kutengeneza bidhaa bora na nyingi na kuzipenyeza kwenye masoko ya kimataifa kutokana na kujijengea msingi wa uchumi wa kisasa ili kushiriki huko katika soko la kimataifa kuwe endelevu. Hali halisi hii inaonyesha ilivyo vigumu kwa nchi za Kusini kujikwamua kwenye hali ya uchumi ulio nyuma na tegemezi ili kuingia kwenye mkondo wa uchumi wa kisasa.

5. Hata hivyo, mfumo wa uchumi wa dunia wa leo wa ushindani wa soko na utandawazi, pamoja na ukatili wake una sura ya hisani pia. Nchi za Kusini ambazo uongozi wake umeonyesha **ushupavu, umakini, umahiri na uadilifu** katika kuyakabili matatizo ya maendeleo ya nchi zao, zimeweza kupata fursa za aina kadhaa katika nyanja za kimataifa zinazozifungulia milango ya maendeleo ya kiuchumi na kijamii. Hisani hii ya nchi za Kaskazini si kielelezo cha

wema wa matajiri hao. Zaidi ni matokeo ya kampeni ambazo zimeendeshwa kwa miaka mingi sasa na viongozi mashuhuri wa nchi za Kusini za kuukosoa **mfumo kandamizi wa kinyonyaji na usio wa haki** wa uchumi wa dunia. Baba wa Taifa, Mwalimu Julius K. Nyerere na sasa Rais Benjamin W. Mkapa ni miongoni mwa walioongoza harakati hizo. Kwa bahati nzuri, kampeni hizi dhidi ya mfumo usio wa haki wa uchumi wa dunia zinaungwa mkono katika nchi za Kaskazini na baadhi ya watu mashuhuri, taasisi na jumuiya za raia wa nchi hizo.

6. Kuna mifano michache ya fursa zilizoweza kupatikana katika nchi za Kusini kutoka nyanja za kimataifa kutokana na madai na kosa za wana harakati wa mfumo mpya wa uchumi duniani, kwa mfano:-

- (a) Nchi za Kaskazini zimeweza kutoa fursa maalumu kwa nchi za Kusini kuuza bidhaa na mazao katika masoko yao k.m. EBA, AGOA. n.k. Tatizo kwa nchi za Kusini kama Tanzania ni kutokuwa na mazao na bidhaa nyingi na zenye ubora za kuuza kwenye masoko hayo.
- (b) Wenye mitaji katika nchi za Kaskazini wanajitokeza kuwekeza katika nchi za Kusini pale ambapo mazingira yanavutia. Kutokana na mazingira muafaka ambayo ni pamoja na sheria zenye masharti yanayovutia na hali ya amani na utulivu nchini, Tanzania sasa ni miongoni mwa nchi zinazoongoza katika Afrika kwa kuvutia wawekezaji.
- (c) Mashirika ya kimataifa na nchi wahisani zinachangia maendeleo ya barabara za kisasa na miundombinu mingine katika nchi za Kusini kwa msingi wa mikopo ya muda mrefu yenye riba nafuu. Fursa hizi zinasaidia kusukuma maendeleo ya kiuchumi na kijamii ya nchi zinazohusika. Tanzania imefaidika na fursa za mikopo ya aina hii.
- (d) Mashirika ya kimataifa na nchi za Kaskazini zimebuni mpango wa kuzifutia madeni nchi maskini sana, na

Tanzania imefaidika na mpango huo. Suala la nchi maskini kufutiwa madeni limepata msukumo mpya na mkubwa kutokana na nchi nane tajiri (G8) za Kaskazini kukubali mapendekezo ya Tume ya Afrika ya Tony Blair, ambayo Rais Benjamin W. Mkapu alikuwa mjumbe.

- (e) Benki ya Dunia imetoa kwa Tanzania mkopo wa mabilioni ya fedha kwa ajili ya kutekeleza Mpango wa Maendeleo ya Elimu ya Msingi (MEM) na mkopo mwingine mkubwa kwa ajili ya Mpango wa Maendeleo ya Elimu ya Sekondari (MES). Mikopo hii ya Benki ya Dunia ikichanganywa na mchango wa Serikali yetu na nguvu za wananchi wenyewe ni msingi mkubwa wa mapinduzi ya elimu katika nchi yetu.
- (f) Aidha, wahisani kutoka nchi za Kaskazini wanatoa misaada mikubwa na mingi kuzisaidia nchi za Kusini kukabiliana na majanga ya maradhi hasa ukimwi, kifua kikuu na malaria; na kutoa chanjo mbalimbali kwa mama wajawazito na watoto.

7. Uchambuzi katika Utangulizi huu umekusudiwa kuonyesha wazi wazi kuwa mfumo wa uchumi wa soko wa dunia, na utandawazi unatoa nafasi ndogo sana kwa nchi za Kusini kufanya mapinduzi makubwa ya kiuchumi na kijamii ya nchi zao. Hata hivyo, nchi za Kusini zenye **uongozi shupavu, makini, mahiri na adilifu** zinaweza kuzivusha nchi zao kufikia maendeleo endelevu ili mradi wazijue njia za kuzitumia fursa hizi zinazotolewa na jumuiya ya kimafaifa. Wananchi wakichagua tena Chama Cha Mapinduzi (CCM) katika Uchaguzi Mkuu wa Oktoba 2005, kitahakikisha kuwa Serikali zinaendeleza na kuimarisha ushirikiano na jumuiya ya kimataifa uliokwisha jengwa ili fursa za kiuchumi na kijamii zinazoweza kupatikana na zinazotolewa nayo ziendeleo kuchangia katika kuongeza kasi ya ukuaji wa uchumi na maendeleo ya watu wetu.

Majukumu Yaliyo Mbele Yetu

8. CCM inapenda kutamka bayana majukumu mawili ya msingi. **Jukumu la kwanza ni kuitoa Tanzania kutoka kwenye dimbwi la uchumi ulio nyuma na tegemezi na kuiingiza katika mkondo wa uchumi wa kisasa wa taifa linalojitegemea.** jukumu hilo ni letu Watanzania. Wahisani wanatuunga mkono tu. **Jukumu la pili ni kuwashirikisha wananchi wote kwa njia ya uwezeshaji katika ujenzi wa uchumi na kuutokomeza umasikini.**

9. Umasikini unaowasibu wananchi wetu na mamilioni ya watu katika nchi za Kusini ni matokeo ya uchumi ulio nyuma na tegemezi. Njia pekee ya kuondokana na uchumi huu unaozaa unyonge na shida katika jamii ni kujenga msingi wa uchumi wa kisasa ili kukuza uchumi na kuutokomeza umasikini hatua kwa hatua. Ilani hii ni kielelezo cha dhamira ya CCM ya kuiendeleza kazi nzuri iliyokwisha kufanywa na Serikali ya Awamu ya Tatu ya Rais Mkapa. Ikichaguliwa tena, CCM itahahikikisha kwamba Serikali ya Awamu ya Nne inaiendeleza kazi ya kukuza uchumi na kupambana na umasikini kwa **"ari mpya, nguvu mpya na kasi mpya."**